

vergelijking met ons land veel minder water is; die wateren werden geregeld schoon gehouden en met saprol behandeld, hetgeen de larven uitstekend vernietigt; het is niet onmogelijk, dat deze larvenbestrijding de voornaamste oorzaak van de sterke vermindering der malaria van 1918 tot 1921 is geweest: in 1918 waren er 5000 malarialijders, in 1921 is dit aantal gedaald tot 500.

Hiermede heb ik in hoofdzaak den inhoud van dit ook voor den practiseerenden geneesheer belangrijke verslag weergegeven. Juist met het oog op het belang der zaak mocht dit overzicht eenigszins uitvoerig zijn. De commissie is te bescheiden in haar slotsom, als zij meent, dat haar arbeid alleen maar „niet nutteloos” geweest is. Ik geloof veeleer te mogen zeggen, dat ook in 1921 weer veel hoogst nuttige en voor de bestrijding der ziekte belangrijke arbeid geleverd is. Die bestrijding is geenszins zoo eenvoudig en gemakkelijk, als zij schijnt, nu wij meenen omtrent de oorzaak dezer ziekte goed ingelicht te zijn. Telkens worden daarbij teleurstellingen ondervonden, die slechts door diepere en ernstige natuurstudie te overwinnen zijn. Dat theoretische studiën tot zeer belangrijke gevolgtrekkingen voor de praktijk kunnen leiden, blijkt bijv. uit de door prof. SWELLENGREBEL verrichte onderzoekingen omtrent de besmetting der anopheles in dit verslag medegedeeld en op bldz. 2102 door mij vermeld.

Tenslotte breng ik dank aan de commissie voor het afstaan aan onze redactie van de cliché's uit haar verslag, waardoor dit overzicht veel nuttiger voor onze lezers is geworden. P. MUNTENDAM.

BERICHTEN

DE TYPHUSVACCINATIE IN ENGELAND. — In de *Presse Médicale* heeft dr. CHEINISSE een bespreking gegeven van de typhusvaccinatie in Engeland. Een zekere Engelsche dokter HADWIN „antivivisectionniste farouche et adversaire acharné de la vaccination” ondernam een anti-vaccinatie-kruistocht in de Vereenigde Staten en brandmerkte in gloeiende bewoordingen het antityphusvaccin als vergif voor het bloed. Hij stelde het voor, dat Engeland jaarlijks 4 millioen pond sterling besteedt aan pensioenen voor soldaten, die lijden aan hartziekten tengevolge van enting tegen typhus. De generaal-chirurg van het Amerikaansche leger vroeg toen aan den directeur-generaal van den geneeskundigen dienst van het Britsche leger of uit de statistieken bleek, dat dit het geval was. De bekende Engelsche hartspecialist LEWIS werd over het onderwerp geraadpleegd, die antwoordde, dat bijna de helft van de gepensioneerden wegens hartziekten hun aandoening reeds hadden, voordat zij in het leger kwamen, en dat bij de overigen de typhusentingen niet in aanmerking kwamen. Verder wees de statistiek van ziekte- en sterftcijfers aan typhus bij de Britsche troepen in den Transvaaloorlog en in den wereldoorlog uit, dat gedurende den eersten het totaal aantal gevallen 57648 met 8022 sterfgevallen bedroeg op een gemiddeld jaarlijksch effectief van 208226 man en gedurende den laatsten oorlog waren de cijfers 20139 met 1191 sterfgevallen op een effectief van gemiddeld 200000 man. De cijfers van het Amerikaansche leger gedurende den Spaansch-Amerikaanschen oorlog en sinds den tijd, dat de enting verplicht werd, spreken nog duidelijker. HADWIN heeft door het nitlokken van de publicatie dezer statistieken de typhus-vaccinatie een grooten dienst bewezen.

MILTVUUR IN DUITSCHLAND. — Volgens de statistiek, die voor de internationale arbeidsconferentie te Genève opgemaakt is, zijn van 1910—1919 in

Duitschland 1357 gevallen van miltvuur voorgekomen, waarvan de oorzaak aantoonbaar of waarschijnlijk tot beroepsbezigheid is terug te voeren. Met den dood eindigden 205 ziektegevallen; bij 1300 lijdens was het miltvuur een huid-aandoening, bij 56 inwendig (*Zeitschr. f. soz. Hyg., Fürs. u. Kr. h. wesen*).

DE GESCHIEDENIS DER MENINGITIS. — De eerste duidelijk herkende epidemie van meningitis cerebrospinalis kwam te Genève in 1805 voor. Deze werd gevolgd gedurende de jaren van 1806—1814 door een aantal uitbarstingen in ver van elkaar gelegen plaatsen in Frankrijk en Duitschland. Samenvallend met deze serie in Europa, kwam een dergelijk in Amerika voor, die verschillende plaatsen in de Vereenigde Staten bezocht en toen Canada bereikte. Sinds dien tijd zijn pandemieën of epidemieën zelden voorgekomen. Van 1836—1850 kwamen epidemieën voor in Frankrijk, Duitschland, Oostenrijk, Italië, Spanje, Ierland, Denemarken en Algerie (*Journ. of Amer. Med. Ass.*).

E. SLUITER.

RUILKINDEREN. — De Vereeniging „Voor Jong Nederland” te Amsterdam, welke gedurende haar 15-jarig bestaan kinderen van 7—13 jaar tot herstel van gezondheid tijdelijk naar gezonde streken zendt, mits de ouders of verzorgers naar de mate van hun geldelijke krachten in de verpleegkosten bijdragen of die geheel vergoeden, stelt zich nu ook beschikbaar om als bemiddelaarster op te treden, teneinde ouders of verzorgers, die hun kinderen in de vacantie tijdelijk met andere kinderen willen uitwisselen, met elkander in verbinding te brengen.

Het volgende voorbeeld kan ter verduidelijking strekken:

Indien bijv. de ouders van een gezin, woonachtig te Hilversum, hun kind naar zee willen uitzenden, terwijl in Zandvoort een gezin woont, waarvan de ouders hun kind naar een boschstreok willen sturen, zouden deze kinderen geruild kunnen worden.

Het bestuur der Vereeniging „Voor Jong Nederland” belast zich met het inwinnen van alle inlichtingen omtrent de wederzijdsche ouders en alle omstandigheden van de betreffende gezinnen.

Ouders, die door tusschenkomst van bovengenoemde Vereeniging tijdelijk een of meer kinderen wenschen te ruilen, gelieven aan den secretaris der Vereeniging „Voor Jong Nederland”, den heer LEONARD MINKENHOFF te Amsterdam, onder motto: „Ruilkinderen”, een formulier aan te vragen.

MUNTENDAM.

BEROEPSBELANGEN.

INVALIDITEITSVERZEKERING IN DENEMARKEN — In October 1921 is in Denemarken de invaliditeitswet in werking getreden. Alle werkgevers zijn verplicht, hun personeel te verzekeren. Leden van erkende ziekenfondsen moeten zich ook verzekeren, doch andere werknemers kunnen het doen of laten. De invaliden krijgen 800 kronen per jaar en onder bepaalde omstandigheden ook vrije geneeskundige hulp. Indien dreigende invaliditeit (d.i. daling van het te verdienen loon tot $\frac{1}{3}$ van het normale) kan worden afgewend, of bestaande invaliditeit kan worden genezen of althans tot boven de invaliditeitsgrens kan worden verholpen, moet de verzekerde zich aan de daartoe strekkende geneeskundige behandeling onderwerpen, doch hij kan niet worden gedwongen een operatie te ondergaan, die de gezondheid in gevaar kan brengen (*N. Y. Med. Journ.*).

EEN VERBLIJDENDE MARE IN NARE TIJDEN. — In Beieren zal, volgens de *Deutsche med. Wochenschr.*, althans één van de gevolgen der wereldgebeurtenissen den artsen geen zorg meer baren: de titel „Sanitätsrat” is opnieuw ingesteld, zoodat eerzuchtigen weder kunnen hopen. Wisten al die Sanitätsräte maar raad om onzen tijd te „saniren”!